

Nr 90.

Av herr **Pettersson** i Dahl **m. fl.**, *angående anordnande av tillfällig postanstalt för poströstning vid sjukhus och andra vårdanstalter, m. m.*

Det måste anses vara ett samhällsintresse att i görligaste mån underlätta valdeltagandet. I detta syfte har röstning å postanstalt tillkommit för personer, som på grund av vistelse på annan plats äro hindrade att rösta i det valdistrikt, där de äro uppförda i röstlängden. Väljare, som avlämnar valsedel på postanstalt, skall inneha särskilt utdrag ur röstlängden i det valdistrikt han tillhör för att visa att han är röstberättigad. Röstmottagare är den postfunktionär, som därtill utses enligt föreskrifter, som meddelas av generalpoststyrelsen. Vid röstningen har väljaren att personligen inställa sig hos röstmottagaren och avlämna det med röstlängdsutdrag försedda ytterkuvertet. Sedan väljaren lagt in sin valsedel i valkuvertet, överlämnar han detsamma till röstmottagaren, som därefter lägger valkuvertet i ytterkuvertet.

Röstning å postanstalt har under de senaste valen begagnats i icke obetydlig utsträckning. Sålunda avlämnades vid 1946 års landstingsval nära 60 000 poströster. Detta synes visa att systemet med röstning å postanstalt fyller en bestämmd funktion. Det kan därför vara anledning att överväga huruvida icke poströstning skulle kunna komma till ökad användning för vissa medborgargrupper. Det gäller i främsta rummet å sjukvårdsinrättning eller annan vårdanstalt vid tidpunkten för valet intagna röstberättigade medborgare. Dessa, som ju icke kunna inställa sig i vallokalen, ha för närvarande möjlighet att rösta genom äkta make-försändelse, om vederbörande är gift. Därutöver kan en patient deltaga i valet medelst poströstning, för så vitt postanstalt finnes inom sjukhuset och den sjuke får gå uppe och själv lämna sin röstsedel på postanstalten samt under förutsättning att han är röstberättigad å annan ort än där sjukvårdsinrättningen är belägen. Emellertid ha endast de största sjukhusen egen postanstalt, medan röstberättigade personer, intagna på mindre sjukhus och andra vårdanstalter, under alla förhållanden äro uteslutna från deltagande i valet.

1944 års vallagssakkunniga ha i sitt betänkande (S.O.U. 1945:64) — vilket icke givit anledning till någon Kungl. Maj:ts åtgärd — ingående behandlat frågan om att underlätta valdeltagandet för de sjuka. De sakkunniga ha bl. a. föreslagit att vid sjukhusen inrättas ytterligare postanstalter, vilket kan ske även för tillfälligt behov såsom för röstmottagning å de dagar, då allmänna val

äga rum. Detta röstningssätt kan emellertid enligt nu gällande bestämmelser endast användas av personer, som äro röstberättigade å annan ort än där sjukvårdsanstalten är belägen. De sakkunniga ha därför förordat ett tillägg efter 70 § 1 mom. lagen om val till riksdagen och 35 § 1 mom. kommunala vallagen med innebörd att sjuka personer, som ligga på sjukhus där postanstalt finnes, må kunna rösta, även om de vistas på den ort där de äro uppförda i röstlängden. De förslag, som i här nämnda avseenden framlagts av 1944 års vallagssakkunniga, synas oss lämpade att efter vissa kompletteringar läggas till grund för ändrad lagstiftning. Sålunda bör tillfällig postanstalt under valdagen inrättas å sjukinrättningar och vårdanstalter oberoende av storlek, så att alla patienter skola få samma möjligheter att deltaga i valet genom poströstning. Några svårigheter för generalpoststyrelsen att anskaffa nödvändigt antal postfunktionärer torde icke föreligga. Vidare bör den utsedde postfunktionären jämte vittne åläggas att hämta poströsterna i vårdrummen, för så vitt läkaren lämnar sitt tillstånd och den röstande har sina själsförnödenheter i behåll. Till sist synes det lämpligast att tillfälliga postanstalter inrättas vid sjukhus och andra vårdinrättningar endast å de dagar, då allmänna val till andra kammaren, landstingen, kommunal- och stadsfullmäktige äga rum. .

Med anledning av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte

dels uttala att tillfällig postanstalt för poströstning inrättas vid sjukhus och andra vårdanstalter, så att röstmottagning kan ske å dagar, då allmänna val äga rum,

dels besluta följande tillägg till 70 § 1 mom. lagen om val till riksdagen och 35 § 1 mom. kommunala vallagen: Finnes sådan postanstalt inrättad å sjukvårdsanstalt inom riket, må den, som där vårdas, å valdagen avlämna valsedel, som nyss sagts, å postanstalten, ändock att han vistas inom den ort, där han är i röstlängd uppförd,

dels och i övrigt beakta de i motionen framförda synpunkterna.

Stockholm den 18 januari 1947.

Anders Pettersson
i Dahl.

J. Onsjö.

Gunnar Larsson
i Luttra.

J. Pettersson
i Rosta.

Harald Andersson
i Dunker.

David Boman
i Stavsund.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

Victor J. Mattsson.